

Eşya mı, mehir mi?

Karabük'ten Ali KILINÇ: “Eşya ile mehirden hangisini tercih etmeli? Fakir aile çocukları için evliliği kolaylaştırmaya hangisinden başlamalı?”

Eşya mı, mehir mi diye sorulursa, mehir deriz. Çünkü eşyayı eşler daha sonra da edinirler. Edinmeseler de olur. Allah mahşer gününde neden eşya edinmediniz diye sormaz. Ama mehir bir haktır. Mehir ödenmezse bir mahşer hakkı olarak kadın lehine, koca aleyhine yazılır. Bundan dolayı mehir mümkün mertebe geciktirilmeden ödenmeli ve kadın bu konuda razı edilmelidir.

Öte yandan, fakir olanları evlendirmek, evlenmelerine yardımcı olmak ve kolaylık sağlamak Allah'ın emridir. Kur'ân, “İçinizden bekâr olanları ve köle ve cariyelerinizden salih olanları evlendirin. Onlar fakir iseler, Allah onları lütfuyla zenginleştirir. Allah'ın lütfu geniştir ve O her şeyi hakkıyla bilir. Evlenmeye imkân bulamayanlar da, Allah'ın onları lütfuyla zenginleştirinceye kadar iffetlerini korusunlar.”¹ buyuruyor.

Öyleyse, fakirlik evlenmeye engel değildir. Çünkü Allah'ın lütfu geniştir. Allah onları lütfuyla zenginleştiricidir. Halk arasında gezen, “Allah evlenenlere ve ev yapanlara yardım eder.” sözü bu âyetten beslenmektedir.

Günümüzde maalesef evlenmeyi geciktirmekten başka bir işe yaramayan lüks ve gereksiz harcama kalemleri artmış, kızın özlük hakkı olan mehir de arada boğulmuş ve işe yaramayacak derecede budanmış bulunmaktadır. Lüks tüketimi artırmak, bunun için evliliği geciktirmek günah olduğu gibi, imkân varken kızın gerektiği gibi mehir almasına özen göstermemek de günahdır. İmkân yoksa buna sözümüz olamaz. İmkân yoksa kız mehrini hafifletmeli, oğlan da kıza sahip çıkmalı, ileride ufak tefek geçimsizlikleri boşanma sebebi saymamalıdır. Salon takımı, yatak odası takımı, mobilyası, bulaşık makinesi, düğün salonu parası, kuaför parası, fotoğraf parası vs. gibi sıkı bir görenek belâsı haline gelmiş öyle kalemler var ki, Allah katında hiçbir değeri yoktur. Allah katında hiçbir değeri olmayan kalemler yüzünden gençlerin evlilikleri geciktiriliyorsa, gençler veya aileler bu yüzden yok veya eksik diye yargılanıyor ve kınanıyor, hem gençlere, hem ailelere, hem de görevsiz yargıçlara yazık olur.

Gençlere yazık oluyor; beş para etmeyen kalemler yüzünden evlenme tarihini ha bire

geciktiriyorlar ve günaha itiliyorlar.

Ailelere yazık oluyor; ellerindeki dişlerinden tırnaklarından artırarak güç belâ oluşturdukları imkânları görenek belâsına çar çur ediyorlar. Çocuklarının istikballeri için elle tutulur bir harcama yapmaktan geri kalıyorlar. Yok yere borçlanıyorlar. Ve yıllarca bu borcu sırtlarının bir kamburu olarak taşıyorlar. Mobilyalar eskiyor, borçlar hâlâ tükenmiyor.

“Falanca evleniyor da hiç eşyası yok” diyen görevsiz yargıçlara yazık oluyor; bir yığın insanın günahını zayıf omuzlarına yükleniyorlar. Allah’ın adaletinin, “Eden bulur” prensibi ya da “Gülme komşuna gelir başına” ilkesi gereği, günün birinde kendileri de aynı belaya düşüyorlar. Onlar da yargılanıyor, onlar da kınanıyor, onlar da başka insanları günaha sürüklüyor.

Oysa evlilikle ilgili olarak yapılması gereken, kızın hakkı olan mehrin dışındaki gider kalemlerini çok iyi tutmak ve gereksiz giderler yüzünden gençlerin evlilik yolunu kesmemektir. İmkân varsa mehri yüklü tutmak, imkân yoksa veya kısıtlı ise de ayağını yorganına göre uzatıp, evliliği geciktirmemektir. Aile büyükleri bu konuda zorlaştırıcı değil, kolaylaştırıcı, kınayıcı değil, yara sarıcı, problem oluşturucu değil, problem çözücü olmalılar.

Dipnot:

1- Nur Sûresi: 32,33